

هدف درس:

رابطه اعتقاد به عظمت خدا با امیدواری انسان

محورهای اصلی

- ۱- امید، سرمایه اصلی انسان برای انجام کارهاست؛ چه دنیایی و چه آخرتی.
- ۲- امید، همه ابعاد زندگی را در بر می گیرد.
- ۳- کسی که خدا را قبول دارد؛ ولی او را بزرگ نمی بیند، نمی تواند به او امید ببندد.
- ۴- امید بستن به خدا از نشانه های ایمان و ناامیدی از او از نشانه های کفر است.
- ۵- خدا به بندگان باتقوای خودش کمک خواهد کرد.

تبیین

در این کتاب در کنار آشنایی با خدا و صفاتش، دانش آموزان با شیطان و دام هایش آشنا می شوند. کسی که می خواهد در مسیر خدا قرار بگیرد، باید بادشمن خدا و موانعی که سر راه خدا می گذارد هم آشنا بشود.

در سه درس گذشته دیدیم یکی از روش های شیطان برای به دام انداختن آدم، متوقف کردن آدم در سؤالی بی فایده یا همان وسوسه ست. در این درس با یکی دیگه از دام های شیطان برای دور کردن انسان از مسیر بندگی خدا آشنا می شویم؛ یعنی ناامیدی. از اصلی ترین عواملی که باعث می شود انسان در زندگی، انگیزه تلاش داشته باشد، امید و بزرگ ترین مانع برای تلاش هم ناامیدی است.

لا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ.

از رحمت خدا ناامید نشوید.

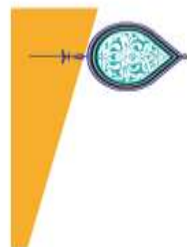

۱- چرا با اینکه خدا را قبول داریم، ناامیدی دست از سرمان بر نمی دارد؟

کسی که به وعده های خدا (وعده یاری و پیروزی، وعده هدایت و راهنمایی و ....) اعتماد می کند، هیچ گاه ناامید نمی شود. او می داند خدا توانمند است و می تواند او را در دل مشکلات یاری کند. البته هر طور که خودش صلاح بداند؛ گاهی با بالا بردن تحمل انسان و گاهی با حل کردن مشکل.

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا * وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

و هرکس تقوای الهی داشته باشد، خداوند راه خروج [از مشکلات] را برای او فراهم می کند و به او از جایی که فکرش را نمی کند، روزی می دهد و هرکس به خدا توکل کند، خدا برایش کافی ست.

پیام مهم آیه: امید داشتن به خدا و توکل بر او

۲- با توجه به آیه شریفه، ۳ مورد از فایده های تقوای خدا داشتن را بنویسید.

۱- خداوند راه خروج [از مشکلات] را برای او فراهم می کند.

۲- به او از جایی که فکرش را نمی کند، روزی می دهد.

۳- و هرکس به خدا توکل کند، خدا برایش کافی است.

۳- چگونه با مشکلات فراوان و سختی های بزرگ، باز هم می توان به خدا امیدوار بود و به آرامش رسید؟

خدا بزرگ تر از همه مشکلات و تصمیمات ماست. برای او، نشدن بی معناست. اما اگر او را کوچک بشماریم، نمی توانیم با وعده هایش دلمان را آرام کنیم، پس هم باید به وجود خدا معتقد باشیم و هم این که به بزرگی و قدرت او ایمان داشته باشیم تا با وعده های او امیدوار بمانیم.

گام اول: فهرستی از موقعیت‌هایی که ناامیدی به سراغتان آمده، تهیه کنید و آن‌ها را روی تابلو بنویسید.

- ۱- وقتی تلاش‌های ما نتیجه‌ای نمی‌دهد،
  - ۲- وقتی برنامه‌هایمان به هم می‌ریزد و هیچ راهی برای حل مشکلات خود پیدا نمی‌کنیم.
  - ۳- وقتی هدفی برای خود تعیین کرده‌ایم اما به آن نمی‌رسیم و احساس ناامیدی می‌کنیم.
- گام دوم: با هم فکری و توافق، یک موقعیت را انتخاب کنید.** وقتی تلاش‌های ما نتیجه‌ای نمی‌دهد.

گام سوم: با بازخوانی متن درس، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

- ۱- اگر در آن موقعیت، به یاد می‌آوردید خدای بزرگ کنارتان است و شما را یاری می‌کند، چه می‌کردید؟
آرامش و اطمینان بیشتری پیدا می‌کردیم، صبورتر بودیم و به جای ناامیدی، به تلاش خود ادامه می‌دادیم.
- ۲- چه تغییری می‌توانید در رفتار و برنامه خود ایجاد کنید تا به امیدواری و پیروزی در این موقعیت برسید؟
  - ۱- ایمان و توکل به خدا را تقویت کنم.
  - ۲- اهداف کوچک و دست‌یافتنی تعیین کنم.
  - ۳- برنامه‌ریزی و مدیریت زمان بهتری داشته باشم.

لَا تَيَاسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيَاسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ.^۲
از رحمت خدا ناامید نشوید، زیرا تنها کافران از رحمت خدا ناامید می‌شوند.

- ۴- با توجه به این آیه، تأثیر ناامیدی بر انسان را بنویسید.
جواب: مطابق این آیه ناامیدی از رحمت خدا، با رفتار کافران برابر شده است.
- ۵- این آیه به داستان و سرنوشت چه کسانی اشاره می‌کند.
این حرف حضرت یعقوب به پسرانش است. زمانی که آن‌ها را فرستاد تا یوسف و بنیامین را پیدا کنند

امید، چه در کارهایی که مربوط به مسائل دنیای ما می‌شود و چه کارهایی که به آخرت و معنویتمان ربط پیدا می‌کند، حرف اول رو می‌زند؛ یعنی امیدواری، هم دنیای انسان را آباد می‌کند و هم آخرت را. از طرف مقابل، ناامیدی، دنیا و آخرت انسان رو تباه می‌کند. جالب این جا است که خدا در قرآن ما را، هم از ناامید شدن درباره کارهای مربوط به دنیا نهی می‌کند و هم از ناامیدی درباره کارهای مربوط به آخرت.

در داستان حضرت یوسف که بیش از برادرانش مورد محبت پدرش بود با دسیسه های برادران ناتنی اش در چاه انداخته شده و ادامه ماجرا ....

این جا بحث از پیدا کردن یک گمشده ست. صحبت از بخشش گناه یا رشد معنوی نیست. کسی که ناامید باشد، نمی تواند دنبال برادرانش برود و کسی که به خدا اعتقاد دارد، نمی تواند ناامید باشد.

نتیجه گیری از این داستان: یعنی حتی برای پیدا کردن گمشده ات هم باید به خدا امید داشته باشی.

۶- وقتی انسان در زندگی با موانع زیادی مثل بیماری، فقر، انسان های حسود و... مواجه می شود که او را ناامید می کنند چگونه باید بر این ناامیدی غلبه کند؟

وقتی به خدا و بزرگی اش معتقد می شود و به وعده های خدا اعتماد می کند، آرام می شود و ترسش از بین می رود.

ایستگاه تفکر

درباره مفهوم ایات و ارتباطشان با موضوع درس در کلاس گفت و گو کنید.

گر خدا داری، ز غم آزاد شو   از خیال بیش و کم آزاد شو
قوت ایمان حیات افزایش دهد   ورد «لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ» بایدت

اقبال لاهوری

بیت اول: اگر به خدا ایمان و اعتقاد داری، پس هیچ غمی را به خودت راه نده / غصه داشتن و نداشتن را نداشته باش
بیت دوم: اگر ایمانت قوی باشد، روحیه زنده بودن و زندگی را در تو تقویت می کند/ همیشه باید این جمله را به یاد داشته باشی که انسان های با ایمان هیچ ترسی ندارند.

بخش قصه: آشکو و موشک

یکی از نمادهای توکل و امید در عصر ما که میوه امید و توکلش در صحنه امنیت کشور مشهود است، شهید حاج حسن تهرانی مقدم است. این قصه، با ترسیمی از دورنمای امید و توکل شهید تهرانی مقدم سعی کرده بحث امید را وارد صحنه ای کلان کند تا دانش آموز با نسبت امید و کارهای بسیار بزرگ آشنا بشود و امید را در زندگی فردی و روزمره خودش محدود نکند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ...
ای کسانی که ایمان آورده اید، شما را چه شده است که چون به شما گفته می شود در راه [به سوی جنگ] حرکت کنید، به زمین می چسبید [و سستی می کنید]...

۷- این آیه به کدام یک از ماجراهای درس چهارم کتاب از من تا خدا اشاره می کند؟

قصبه اشک و موشک. امیدواری و توکل به خدا توسط شهید تهرانی مقدم در ساخت و پرتاب موشک به سوی دشمن.

ایستگاه تفکر

- ۱ به نظر شما راز موفقیت حاج حسن تهرانی مقدم چه بود؟
- ۲ شما چگونه می توانید مانند حاج حسن تهرانی مقدم در پیشرفت و آبادانی کشورمان تأثیرگذار باشید؟

جواب سؤال ۱:

- ۱- ایمان و اعتقاد راسخ
- ۲- تخصص و دانش فنی
- ۳- رهبری و مدیریت مؤثر
- ۴- عزم و تلاش مستمر
- ۵- خلاقیت و نوآوری
- ۶- روحیه جهادی

جواب سؤال ۲:

باید ایمان و اعتقاد راسخ به اهداف و آرمان های خود داشته باشیم و دانش و تخصص در حوزه های مختلف، را یاد بگیریم تا بتوانیم در آبادانی کشور عزیزمان ایران تأثیرگذار باشیم.

احکام: از چه کسی تقلید کنیم؟

۸- چرا باید بین مراجع اختلاف نظر وجود داشته باشد؟

اختلاف نظر بین همه دانشمندان در رشته های مختلف، پیش می آید. مثلاً گاهی اتفاق می افتد یک بیمار قلبی، به دو پزشک متخصص قلب مراجعه می کند، اما هر کدام از آنها درباره دلیل بیماری و راه درمانش تشخیصی می دهند که با دیگری متفاوت است. **بهترین کاری که بیمار در این موقعیت می تواند انجام دهد، چیست؟** او باید به حرف پزشکی عمل کند که علم بیشتری دارد. **حالا از کجا بفهمد کدام پزشک، علم بیشتری دارد** از کسانی پرسد که خودشان پزشک هستند. مراجع تقلید هم متخصصان احکام دینی هستند و اختلاف نظر میان آنها طبیعی ست. ما باید به عالم ترینشان مراجعه کنیم

۹- مرجع تقلید چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

مهم ترین شرایطش این است که ۱- مجتهد باشد؛ (مجتهد یعنی چه؟ یعنی علم کافی برای به دست آوردن احکام دین را داشته باشد.)

۲- عادل باشد؛ (عادل بودن مجتهد یعنی چه؟ واجبات الهی را انجام داده و کارهای حرام را ترک کرده باشد.)

۳- آعلّم باشد و (اعلم بودن مجتهد به چه معناست؟ یعنی از بقیه مجتهدان داناتر باشد.)

۱۰- چگونه می شود فهمید که چه کسی شرایط و ویژگی های مجتهد را دارا است؟

۱- از دو عالم عادل بخواهید یک مرجع به شما معرفی کنند

۲- می شود مرجعی را انتخاب کنید که در میان عالمان دینی به داشتن شرایط مرجعیت معروف تر از بقیه است.

۱۱- اگر هیچکدام از موارد بالا به نتیجه نرسید وظیفه چیست؟

آن وقت باید از کسی تقلید کنید که احتمال می دهید از بقیه داناتر است.

ایستگاه تفکر

۱ به نظر شما مراجعه به متخصص در مسائل مختلف زندگی چه فوایدی برای ما دارد؟

کارشناسان با دانش و تجربه خود، راه حل های موثری برای مشکلات ارائه می دهند و از اتلاف وقت و هزینه اضافی جلوگیری می کنند

۲ در مورد اهمیت مراجعه به مرجع تقلید نیز در کلاس گفت و گو کنید.

مراجع تقلید می توانند در مسائل دینی و شرعی راهنمایی های دقیقی در مورد مسائل پیچیده دینی ارائه دهند.

۱. پیام عبارت قرآنی «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» کدام است؟

- الف) امید داشتن در سایه توکل به خدا ☒
ب) تلاش برای به دست آوردن روزی ☐

۲. به نظر شما چرا نمی شود بدون ایمان به خدای بزرگ، امیدوار زندگی کرد؟

کمی که به وعده های خدا اعتماد میکند، هیچگاه نا امید نمیشود. او می داند خدای توانمندی وجود دارد که میتواند او را از بن بست های زندگی نجات دهد.

انسان در زندگی با موانع زیادی مثل بیماری، فقر، انسانهای حسود و ... مواجه میشود. این موانع برای او احساس ناامیدی ایجاد میکند. اما وقتی او به خدا و بزرگداشت معتقد میشود و به وعده های خدا اعتماد میکند و به آنها دل میندازد، آرام میشود و ترسش از بین میرود.

۳. با توجه به آنچه در درس آموخته اید:
الف) برداشت خود را از این تصویر بنویسید.

همواره باید به رحمت و کمک های الهی امیدوار باشیم.

ب) از زبان امیدواری جمله ای بنویسید که نشان دهد بزرگ دیدن خدا چقدر در این مسیر به ما یاری می رساند. امیدواری گفت:

اگر خدا را بزرگ ببینی پس به وعده هایش اعتماد میکنی. بنابراین در مقابل سختی ها و مشکلات نا امید نمی شوی

۴. دو ویژگی مرجع تقلید را بنویسید.

۱- مجتهد باشد   ۲- عادل باشد   ۳- اعلم باشد

۵. راه های شناخت مرجع تقلید را توضیح دهید.

۱- از دو عالم عادل بخواهید یک مرجع به شما معرفی کنند

۲- می شود مرجعی را انتخاب کنید که در میان عالمان دینی به داشتن شرایط مرجعیت معروف تر از بقیه است.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد